

seksi. Kaupunginhallitus mainitsi antamassaan selityksessä, että se ei ollut voinut ryhtyä toimenpiteisiin väärinkäytöksiin mahdollisesti syyllistyneiden saattamiseksi rangaistukseen ennenkuin kaupunginlakimies oli antanut lausuntonsa asiasta. Mitä tuli määrärahojen ylittämistä koskevaan kysymykseen, oli voimassa olevien määräysten mukaan ao. virkamiehen tehtävä hyvissä ajoin ilmoitus lautakunnalle määrärahan riittämättömyydestä, lautakunta puolestaan oli velvollinen ilmoittamaan asiasta kaupunginhallitukselle. Jos tutkimuksissa kävisi ilmi, että asianomaiset olivat osoittaneet vilpillisyyttä tai epärehellisyyttä, saatettaisiin asia kunnallislain 101 §:n mukaan valtuuston käsiteltäväksi. Vastaus välikysymykseen merkittiin ¹⁾ tiedoksi.

Pienteollisuuden sijoittumisen selvittämistä koskeva aloite. Vt Hopeavuori ym. ehdottivat tekemässään aloitteessa, että selvitetäisiin pienteollisuuden nykyinen sijoittuminen Helsingissä sekä myöskin uuden pienteollisuuden sijoittumarve ja ryhdyttäisiin asian vaatimiin toimenpiteisiin. Aloite lähetettiin ²⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Hakaniemen torin siistimistä koskeva aloite. Vt Lehto ym. ehdottivat aloitteessaan, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin Hakaniemen torin siistimiseksi siten, että torin Sörnäisten puoleisella reunalla olevat yksikerroksiset hökkelirakennukset purettaisiin samoin kuin kuivakäymälärakennus ja että näiden paikat siistittäisiin. Aloite lähetettiin ³⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Siirtolapuutarhat

Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ kehottaa kiinteistölautakuntaa pidentämään Kumpulan ja Herttoniemen siirtolapuutarhojen puutarhapalstojen vuokraoikeuksia 15. 3. 1954 lukien 10 vuodella vuosivuokrasta, jotka määräytyvät elinkustannusindeksin elokuu 1938—heinäkuu 1939 mukaan siten, että indeksia 100 vastaavana perusvuosivuokrana on 75 penniä/m²:ltä ja että indeksivaihtelut otetaan huomioon vain täysin 20 prosentien.

Edelleen valtuusto kehotti kiinteistölautakuntaa kantamaan kysymyksessä olevien siirtolapuutarhojen palstojen vuokrat 15. 3. 1954 lukien toistaiseksi ja siksi kunnes sosiaaliministeriö mahdollisesti toisin päättää saman yksikkövuokran mukaan kuin sosiaaliministeriön päätöksen 22. 9. 1952 perusteella Marjaniemen, Pakilan, Oulunkylän ja Vallilan siirtolapuutarhojen palstojen vuokrat kannetaan.

Vielä päätettiin ⁵⁾, että Tuomarinkylän tilan alueelle Torpparinmäen asuntoalueen luoteispuolelle perustetaan uusi n. 22. s ha:n suuruinen ja n. 430 siirtolapuutarhapalstaa käsittävä siirtolapuutarha, josta on käytettävä nimeä Tuomarinkylän siirtolapuutarha-Domarby koloniträdgård.

10. Yleisiä töitä koskevat asiat

Kaduissa tehtävien kaivujen valvontamaksun korottaminen. Valtuusto päätti ⁶⁾ esittää Uudenmaan lääninhallitukselle, että maaherran 31. 1. 1924 vahvistama, kaupungin kaduissa tehtävien kaivujen suoritus- ja valvontataksa muutettaisiin siten, että taksan 2 momentin määräämät valvontamaksut korotettaisiin tarkastavalle insinöörille 450 mk:ksi tunnilta ja valvovalle rakennusmestarille 225 mk:ksi tunnilta. Merkittiin ⁷⁾ tiedoksi, että lääninhallitus oli poistanut kaupunginvaltuuston päätöksen siltä osalta, joka koski asian alistamista lääninhallituksen harkintaan, koska mainittu taksa ei kaivannut lääninhallituksen vahvistamista.

Rakennustoimisto. Talorakennusosastolle päätettiin ⁸⁾ perustaa 1. 10. lähtien seuraavat uudet virat: 45. palkkaluokan arkkitehdin virka, 45. palkkaluokan rakennusinsinöörin virka, 44. palkkaluokan koneinsinöörin virka ja 33. palkkaluokan piirtäjän virka. Samalla valtuusto myönsi ao. tililtä, sillä olevaa määrärahaa ylittäen, 748 020 mk:n suuruisen määrärahan mainittujen virkojen haltijain palkkaamista varten kertomusvuonna sekä päätti lakkauttaa talorakennusosaston 41. palkkaluokkaan kuuluvan apulaisarkkitehdin viran 1. 10. alkaen.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin ⁹⁾ tekemään sopimus diplomi-insinööri E. P. Toivolan kanssa, jonka sopimuksen mukaan insinööri Toivolalle suoritetaan rakennustoimiston talorakennusosaston 47. palkkaluokkaan kuuluvan työpäällikön virasta palkkaa

¹⁾ Kvsto 1. 4. 272 §. — ²⁾ S:n 15. 6. 495 §. — ³⁾ S:n 2. 9. 590 §. — ⁴⁾ S:n 1. 4. 260 §. — ⁵⁾ S:n 16. 9. 612 §. — ⁶⁾ S:n 20. 5. 380 §, kunn. as. kok. n:o 53. — ⁷⁾ Kvsto 7. 10. 633 §. — ⁸⁾ S:n 2. 9. 537 §. — ⁹⁾ S:n 111. 11. 751 §.

108 000 mk kuukaudelta, johon summaan sisältyvät kaikki ikälisät ja 11. 11. 1953 voimassa olevat indeksikorotukset, sidottuna elinkustannusindeksiin samalla tavoin kuin muidenkin kaupungin viranhaltijain palkat siten, että palkasta suoritetaan 47. palkkaluokan mukainen pohjapalkka varsinaisena palkkana ja sen ylimenevä osa insinööri Toivolan henkilökohtaisena palkanlisänä, sekä että insinööri Toivolalla on oikeus eläkkeeseen viranhaltijain eläkesäännön mukaisesti laskemalla eläke 47. palkkaluokan mukaan; valtuusto päätti¹⁾ edelleen, että insinööri Toivolalle rakennustoimiston talorakennusosaston työpäällikön virkaan liittyvänä etuna niiden lisäksi, jotka edellä mainittiin, myönnetään vielä oikeus yhden kuukauden pituiseen kesälomaan v. 1954.

Valtuusto oikeutti²⁾ yleisten töiden lautakunnan tekemään arkkitehti L. Pajamiehen kanssa sopimuksen, jonka mukaan Pajamiehelle suoritetaan rakennustoimiston talorakennusosaston yliarkkitehdin virasta palkkaa 100 000 mk kuukaudelta, johon summaan sisältyvät kaikki ikälisät ja 22. 4. 1953 voimassa olevat indeksikorotukset, sidottuna elinkustannusindeksiin samalla tavoin kuin muidenkin kaupungin viranhaltijain palkat siten, että palkasta suoritetaan 46. palkkaluokan mukainen pohjapalkka varsinaisena palkkana ja sen ylimenevä osa henkilökohtaisena palkanlisänä arkkitehti Pajamiehellä on oikeus eläkkeeseen viranhaltijain eläkesäännön mukaisesti laskemalla eläke 46. palkkaluokan mukaisesti.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin³⁾ tekemään diplomi-insinööri T. R. Paasion kanssa sopimus, jonka mukaan 1) insinööri Paasiolle suoritetaan rakennustoimiston talorakennusosaston rakennusinsinöörin virasta palkkaa 95 000 mk kuukaudelta, johon summaan sisältyvät kaikki ikäkorotukset ja 2. 9. 1953 voimassa olevat indeksikorotukset, sidottuna elinkustannusindeksiin samalla tavoin kuin muidenkin kaupungin viranhaltijain palkat siten, että palkasta suoritetaan 45. palkkaluokan mukainen pohjapalkka varsinaisena palkkana ja sen ylimenevä osa henkilökohtaisena palkanlisänä sekä 2) insinööri Paasiolla on oikeus eläkkeeseen viranhaltijain eläkesäännön mukaisesti laskemalla eläke 45. palkkaluokan mukaan.

Valtuusto päätti⁴⁾ oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan tekemään arkkitehti A. V. Hakasen kanssa sopimuksen, jonka mukaan arkkitehti Hakaselle suoritetaan rakennustoimiston talorakennusosaston 45. palkkaluokkaan kuuluvan arkkitehdin virasta palkkaa 79 420 mk kuukaudelta, johon summaan sisältyvät kaikki ikälisät ja 11. 11. 1953 voimassa olevat indeksikorotukset, sidottuna elinkustannusindeksiin samalla tavoin kuin muidenkin kaupungin viranhaltijain palkat siten, että palkasta suoritetaan 45. palkkaluokan mukainen pohjapalkka varsinaisena palkkana ja sen ylimenevä osa arkkitehti Hakasen henkilökohtaisena palkanlisänä, sekä että arkkitehti Hakasella on oikeus eläkkeeseen viranhaltijain eläkesäännön mukaisesti laskemalla eläke 45. palkkaluokan mukaan.

Valtuusto päätti⁵⁾, että mikäli yleisten töiden lautakunta nimittää arkkitehdit L. A. Wiklundin ja K. F. W. Haglundin rakennustoimiston talorakennusosaston 42. palkkaluokan arkkitehdin virkoihin, saadaan edelliselle heti suorittaa neljäs ikälisä ja jälkimmäiselle kolmas ikälisä.

Puisto-osaston naistyöntekijäin töiden järjestely. Yleisten töiden lautakunta oli huomauttanut, että puisto-osastolla työskentelee n. 50 naistyöntekijää, joiden työsuhde kaupunkiin on jatkunut useita vuosia yhtäjaksoisesti. Jottei työstä erottamisia tai tilapäistä työttömyyttä tapahtuisi puistotöiden päättymisen ja lumitöiden alkamisen välisenä aikana, voitaisiin näille työntekijöille järjestää syyssiivousta ym. töitä mikäli määrärahoja ko. tarkoitukseen olisi käytettävissä. Kun kuitenkin yleisten töiden pääluokan tilille Puistot ja istutukset varattu 42 milj. mk:n suuruinen määräraha ei tähän riittäisi, päätti⁶⁾ valtuusto oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarvion edellä mainitulla tilillä olevaa määrärahaa enintään 3 milj. mk.

Määrärahat. Valtuusto päätti⁷⁾, että v:n 1950 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan luvussa Istutukset tilillä »Tukimuurin jatko ja vesijohto Haagan sankarihaudalle sekä Munkkiniemen sankarihaudan kunnostaminen» oleva määräraha, joka oli aikaisemmin siirretty v:een 1951 ja v:een 1952 ja josta vielä oli säästöä 50 103 mk, saataisiin siirtää v:een 1953.

V:n 1950 talousarvion em. pääluokkaan yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi

1) Kvsto 16. 12. 881 §. — 2) S:n 22. 4. 288 §. — 3) S:n 2. 9. 541 §. — 4) S:n 11. 11. 752 §. — 5) S:n 7. 10. 649 §. — 6) S:n 28. 10. 708 §. — 7) S:n 11. 3. 230 §.

lastensairaalapaviljongin rakentamista varten varattu määräraha oli siirretty 23. 1. 1952 tehdyn päätöksen mukaisesti v. 1952 käytettäväksi. Koska määrärahasta oli vielä jäljellä 15 596 994 mk, päätti¹⁾ valtuusto, että ko. määrä saataisiin siirtää kertomusvuonna käytettäväksi. Samaten päätettiin siirtää seuraavien, niin ikään yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi tarkoitettujen, ko. pääluokkaan kuuluvien määrärahojen säästöt kertomusvuonna käytettäväksi: v:n 1951 määrärahat, jotka em. valtuuston päätöksen mukaisesti oli siirretty v:een 1952, Marian sairaalan, Tuberkuloosisairaalan ja Toivolan koulukodin erinäisiä korjaus- ym. töitä varten, yhteensä 8 043 444 mk; sekä v:n 1952 talousarvioon sisältyvät, eräiden sairaalain, kunnalliskodin ym. töitä varten varatut määrärahat, yhteensä 24 892 209 mk ja istutusten lukuun kuuluvat eräät määrärahasäästöt, yhteensä 3 596 143 mk²⁾. Vielä siirrettiin¹⁾ (v:n 1952 tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan määräraha 65 milj. mk, joka oli varattu läpikulkutalon rakentamiseen Hermanniniin, kertomusvuonna käytettäväksi.

V:n 1952 yleisten töiden pääluokkaan kuuluvia määrärahoja sallittiin³⁾ ylittää seuraavasti: rakennustoimiston eri tileillä olevia määrärahoja yhteensä 935 000 mk; kadut ja tiet 56.2 milj. mk; viemärit ja istutukset yhteensä 2 161 846 mk; varasto-osasto 1 027 532 mk; puhtaanapito-osasto 16 665 000 mk ja työsopimussuhteessa olevan henkilökunnan erinäiset edut 5.66 milj. mk.

Valtuusto myönsi⁴⁾ v:n 1952 talousarvion tuloa tuottavien pääomamenojen pääluokan käyttövaroistaan Edeltä arvaamattomia pääomamenoja varten, tilillä olevaa määrärahaa ylittäen, 186 655 mk:n suuruisen lisämäärärahan v:n 1951 lisätalousarvion ko. pääluokan talorakennusten luvussa olevalle tilille »Vallilan kortteli n:o 585; tukimuuri», yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi.

V:n 1951 talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan tilille »Tajvalsaaren kunnostaminen» syntynyt, v:een 1952 siirretty säästö, 4 473 000 mk, päätettiin⁵⁾ siirtää kertomusvuonna käytettäväksi sotilashautausmaan ja lähialueen kunnostamiseen.

Valtuusto päätti⁶⁾ siirtää v:n 1952 talousarvion yleisten töiden pääluokan tilillä Aitojen ja vajojen kunnossapito sekä uudistaminen olevan määrärahan säästön 6.1 milj. mk kertomusvuonna käytettäväksi.

Valtuusto myönsi⁷⁾ kertomusvuoden talousarvion yleisen kunnallishallinnon pääluokan käyttövaroistaan rakennustoimistolle 3 261 000 mk määrärahan suoritettavaksi liikennelaitokselle ns. Fordin vanhan tehtaan ja siinä olevan kaluston luovuttamista varten rakennustoimiston puhtaanapito-osastolle.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin⁸⁾ ylittämään eräitä kertomusvuoden talousarvion yleisten töiden pääluokan eri tileillä olevia määrärahoja yhteensä 8 353 855 mk.

Valtuusto hyväksyi⁹⁾ kaupunginhallituksen toimenpiteen, jolla tämä oli oikeuttanut yleisten töiden lautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvalla tilillä »Uusia katuja ja teitä» olevaa määrärahaa 3 milj. mk Eliel Saarisen tien päällystämistä varten Viidenrajantien ja Ilkantien väliseltä osalta.

Kaupunginhallitus oikeutettiin¹⁰⁾ ylittämään kertomusvuoden talousarvion em. pääluokkaan kuuluvia kaupunginhallituksen käyttövaroja 1.5 milj. mk Sörnäisten kadun alentamista varten n. 1—1.5 m, eli samaan tasoon syväjäädyttämön kuormauspihan kanssa.

Yleisten töiden lautakunta oikeutettiin¹¹⁾ ylittämään kertomusvuoden talousarvion em. pääluokan Istutukset-luvun ao. tilillä olevaa määrärahaa 500 000 mk Myllyrinteen alueen kunnostamistöiden loppuun suorittamista varten.

Valtuusto oikeutti¹²⁾ yleisten töiden lautakunnan ylittämään em. pääluokan luvussa Talorakennukset tilillä »Kaupunginpuutarha; uudistus- ja lisärakennustöitä» olevaa siirtomäärärahaa 960 000 mk.

Kaupunginhallitus oikeutettiin¹³⁾ ylittämään em. pääluokan käyttövarojaan 2.1 milj.

¹⁾ Kvsto 25. 2. 167 §. — ²⁾ S:n 11. 2. 115 §. — ³⁾ S:n 25. 2. 172 §, 28. 1. 89 §, 11. 2. 116 §. — ⁴⁾ S:n 28. 1. 81 §. — ⁵⁾ S:n 28. 1. 88 §. — ⁶⁾ S:n 28. 1. 86 §. — ⁷⁾ S:n 25. 2. 147 §. — ⁸⁾ S:n 11. 11. 779, 780 §, 25. 11. 824 §. — ⁹⁾ S:n 7. 10. 670 §. — ¹⁰⁾ S:n 7. 10. 671 §. — ¹¹⁾ S:n 28. 10. 733 §. — ¹²⁾ S:n 11. 11. 779 §. — ¹³⁾ S:n 25. 11. 828 §.

mk, mikä summa myönnettiin yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi Pakilantien kunnostamiseen Paloheinäntien risteykseen.

Talorakennustöiden rakennuskustannusten alentaminen. Yleisten töiden lautakunnan esitystä toimenpiteistä rakennuskustannusten alentamiseksi kaupungin talorakennustöissä oli käsitelty valtuuston kokouksessa 12. 11. 1952. Koska asia kuitenkin kaupunginhallituksen mielestä oli siksi laajakantoinen, ettei eri lautakuntien esittämiä säästämistoimenpiteitä sinänsä vielä pidetty riittävinä, asetti kaupunginhallitus komitean selvittämään asiaa koko laajuudessaan. Komitean jätettyä kaupunginhallitukselle 25. 6. 1953 päivätyn mietintönsä valtuusto päätti¹⁾ sen ehdotuksen mukaisesti 1) kehottaa kiinteistölautakuntaa tontteja kaupungin tarpeisiin varattaessa tutkimaan niiden rakennuskelpoisuutta ja teknillistä sopivaisuutta, 2) kehottaa yleisten töiden lautakuntaa laadittamaan lopulliset piirustukset ainoastaan niistä rakennushankkeista, joiden alkuvaiheita varten valtuusto on myöntänyt määrärahan, sekä ottamaan huomioon komitean mietinnössä esitetyt rakennuskustannusten alentamismahdollisuudet ja ryhtymään niiden toteuttamista varten tarpeellisiin toimenpiteisiin, 3) kehottaa lautakuntia rakennushankkeita koskevissa esityksissään ottamaan huomioon komitean mietinnössä esitetyt rakennuskustannusten säästämismahdollisuudet.

Kaupungin yleisten töiden tehostamista koskeva aloite. Vt Nybergh ym. olivat tekemässään aloitteessa ehdottaneet, että kaupunginhallitus saisi tehtäväkseen selvittää, millä tavoin kaupungin yleisiä töitä voitaisiin tehostaa kiinnittämällä huomiota mm. yleisiin organisatorisiin toimenpiteisiin ja kaluston uusimiseen, varastojen ja autosuojien hajoittamiseen eri tahoille, jotta matka työpaikoille saataisiin lyhemmäksi sekä erityisten työryhmien muodostamiseen pienehköjä töitä varten. Aloite lähetettiin²⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Rakennustoimintaan liittyvien erikoistöiden suorittaminen kaupungin toimesta. Vt Vanhanen ym. ehdottivat aloitteessaan, että ryhdyttäisiin sellaisiin toimenpiteisiin, että kaupungin rakennustoiminnassa tarvittavat sähkö-, putkirakennus- ja maalaustyöt suoritettaisiin kaupungin toimesta. Aloite lähetettiin³⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Rakennusmäärärahojen käytön valvontaa koskeva aloite. Vt Loppi ym. olivat tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että valtuusto kehottaisi kaupunginhallitusta ensi tilassa ryhtymään toimenpiteisiin rakennusmäärärahojen käytön valvonnan tehostamiseksi ja luvattomien ylitysten estämiseksi. Aloite lähetettiin⁴⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Työmäärärahojen ylittämistä koskeva aloite. Vt Ahde ym. olivat tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että valtuustolle tehtäisiin ehdotus kertomusvuoden talousarvioon satamaita, sähkölaitosta, liikennelaitosta, asuntotuotantoa ja talorakennuksia varten merkittävien määrärahojen ylittämistä yhteensä 1 305 960 000 mk. Aloite lähetettiin⁵⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Tarvon sillalle johtavan tien kunnostaminen. Vt Bruun ym. olivat 10. 5. 1950 tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin, että Tarvon sillalle sen itäpuolelta johtava tie saatettaisiin ensiluokkaiseen kuntoon. Valtuusto päätti⁶⁾ myöntää yleisen kunnallishallinnon pääluokkaan kuuluvista käyttövaroistaan 1.5 milj. mk:n suuruisen määrärahan Tiilimäeltä Tarvon sillalle johtavan tien kunnostamista varten sorapeitteisenä.

Kunnantien leventäminen. Valtuusto myönsi⁷⁾ yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan käyttövaroistaan 479 661 mk, tiillä olevaa määrärahaa ylittäen, Kunnantien leventämiseksi hankitun alueen järjestelytöiden loppuunsaattamista varten.

Kaarelantien rakentaminen. Valtuusto päätti⁸⁾ ilmoittaa maatalousministeriön asutusiainosastolle, että kaupunki suostuu rakentamaan Kaarelantien Nurmijärventieltä Etelä-Kaarelan asutusalueen keskusta eli n. 650 m:n pituudelta linja-autoliikennettä kestäväksi edellyttäen, että valtio korvaa kaupungille tien rakentamiskustannuksista 3 milj. mk:n mukaan kilometriltä.

Tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokan käyttövaroistaan valtuusto päätti⁹⁾ myöntää 9.1 milj. mk yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi Kaarelantien rakentamiseksi Nurmijärventieltä Etelä-Kaarelan asutusalueen keskusta.

¹⁾ Kvsto 28. 10. 711 §, khn mtö n:o 21. — ²⁾ Kvsto 16. 9. 627 §. — ³⁾ S:n 16. 9. 629 §. — ⁴⁾ S:n 16. 9. 631 §. — ⁵⁾ Kvsto 28. 1. 94 §. — ⁶⁾ S:n 28. 1. 67 §. — ⁷⁾ S:n 2. 9. 557 §. — ⁸⁾ S:n 25. 2. 153 §. — ⁹⁾ S:n 22. 4. 302 §.

Erottajankadun ja Etel. Esplanaadikadun leventämistä koskeva aloite. Vt Bruun ja Öhman olivat 8. 3. 1950 tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin mainittujen katujen jalkakäytävien leventämistä. Valtuuston 12. 9. 1951 tekemän päätöksen mukaisesti levennettiin Etel. Esplanaadikatua siirtämällä sen pohjoista jalkakäytävää n. 40 m pituudelta Korkeavuorenkadun ja Erottajan aukion välillä. Erottajan liikenteen järjestelyä ei sen sijaan vielä ollut hyväksytty, mutta koska aloitteentekijöiden ehdottamat levennykset tultaisiin ottamaan huomioon Erottajan vastaisissa uudelleenjärjestelyissä, valtuusto päätti¹⁾, ettei aloite antaisi aihetta toimenpiteisiin.

Käpylängtien kestopäällystämistä ym. koskeva aloite. Vt Vanhanen ym. ehdottivat aloitteessaan, että kaupunginhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin Käpylängtien kestopäällystämiseksi ja valaistuksen lisäämiseksi Oulunkylän asema-alueen kohdalla sekä autolinjan n:o 51 jatkamiseksi siten, että päätepysäkki tulisi olemaan Käpylän- ja Oulunkylängtien yhtymäkohdassa lähellä rautatien yli johtavaa siltaa. Aloite lähetettiin²⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Katuosuuksien puhtaanapidon siirtämistä kaupungille koskeva aloite. Vt Kulonen ym. ehdottivat aloitteessaan, että kaupunginhallitus kiireellisesti tutkisi kaupungin kaikkien katuosuuksien puhtaanapidon siirtämistä kaupungille ainakin ajotieosuuksien osalta, hankkisi tarkoitusta varten riittävästi koneita ja pyrki puhdistusmääräyksiä tehostamalla aikaansaamaan sopimuksia talojen kanssa ko. päämäärän saavuttamiseksi. Aloite lähetettiin³⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kulosaaren sillan vanhan osan korjaaminen. Valtuusto päätti⁴⁾, että Kulosaaren sillan vanhan osan korjaamiseen saataisiin käytettävä 10 milj. mk kertomusvuoden talousarvion tuloa tuottamattomien pääomamenojen pääluokkaan kuuluvalla tilillä Sillat olevasta siirtomäärärahasta.

Sillan rakentamista Kulosaaresta Mustikkamaalle koskeva aloite. Vt Mäkelä ym. olivat 12. 11. 1952 tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin itäisen rannikkoalueen liikenneyhteyksien parantamiseksi sillan rakentamista Kulosaaresta Mustikkamaalle. Kiinteistölautakunta ehdotti aloitteen johdosta antamassaan lausunnossa, että ko. silta rakennettaisiin Hopeasalmenaution kohdalle ja olisi se rakennettava siten, että siinä jalankulkuliikenteen lisäksi olisi ainakin yksisuuntainen ajomahdollisuus. Satamalautakunta oli tutkituttanut mahdollisuuksia sillan rakentamiseen ja satamarakennusosasto oli laatinut sillan luonnospuurustukset sekä kustannusarvion, jonka mukaan silta penkereineen tulisi maksamaan 20 milj. mk. Valtuusto päätti⁵⁾, ettei aloite tällä kertaa antanut aihetta toimenpiteisiin.

Lauttasaaren sillan leventäminen. Valtuusto päätti⁶⁾, että Lauttasaaren siltaa levennettään satamarakennusosaston piirustuksen II 955 mukaisesti, kuitenkin siten, että kaupunginhallitus oikeutetaan hyväksymään piirustukseen tehtävät muutokset.

Ehrenströmin sillan alle rakennettava varastorakennus. Arkkitehtitoimiston A. Hytönen & R.-V. Luukkonen laativat, 2. 10. 1953 päivätyt Ehrenströmin sillan alle rakennettavan varastorakennuksen pääpiirustukset päätettiin⁷⁾ hyväksyä sekä oikeutettiin kaupunginhallitus hyväksymään piirustuksiin mahdollisesti tarvittavat pienehköt muutokset.

Edelleen päätettiin⁸⁾ hyväksyä mainitun arkkitehtitoimiston laativat, 22. 10. päivätyt, ko. sillan alle rakennettavan varaston pohjoisosan piirustukset; samalla kaupunginhallitus oikeutettiin niin ikään hyväksymään näihin piirustuksiin mahdollisesti tehtävät muutokset.

Lauttasaaren viemäroimissuunnitelman vahvistaminen. Valtuusto päätti⁹⁾ vahvistaa Lauttasaaren kaupunginosan viemäroimissuunnitelman rakennustoimiston katurakennusosaston piirustusten n:o 7844 ja 7845 mukaisesti sekä oikeuttaa kaupunginhallituksen hyväksymään suunnitelmaan mahdollisesti tehtävät pienehköt muutokset.

Istutusten hoidon korvaamista koskeva aloite. Vt Vanhasen ym. tekemässä aloitteessa ehdotettiin, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin sopimuksen perusteella hoidettavien istutusten hinnoittelujen tarkistamiseksi niin, että korvaus vastaisi työstä aiheutuvia kustannuksia.

Aloitteen johdosta antamassaan lausunnossa yleisten töiden lautakunta mainitsi, että ko. korvauksia oli korotettu viimeksi v. 1950. Koska hinnat ja palkat olivat sen jälkeen

¹⁾ Kvsto 11. 11. 765 §, ks. v:n 1950 I osan s. 89. — ²⁾ Kvsto 2. 9. 592 §. — ³⁾ S:n 2. 9. 591 §. — ⁴⁾ S:n 28. 1. 66 §. — ⁵⁾ S:n 25. 2. 146 §. — ⁶⁾ S:n 28. 10. 709 §. — ⁷⁾ S:n 28. 10. 710 §. — ⁸⁾ S:n 11. 11. 754 §. — ⁹⁾ S:n 25. 11. 806 §.

nousseet, puisto-osasto asetui aloitteen tekijöiden kanssa samalle kannalle ehdottaen, että kunnossapitomaksuja olisi osittain korotettava. Kaupunginhallitus ilmoitti hyväksyneensä 19. 11. 1953 yleisten töiden lautakunnan ehdotuksen sekä antaneensa kaupunginhallituksen asiamiesosaston tehtäväksi ryhtyä sen mukaisiin toimenpiteisiin. Valtuusto päätti ¹⁾, ettei aloite anna aihetta enempään toimenpiteisiin.

Eräiden mukavuuslaitosten poistamista koskeva aloite. Vt Hopeavuori ym. ehdottivat aloitteessaan, että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin Lapinlahdenpuistikon ja Kampintorin mukavuuslaitosten poistamiseksi. Aloite lähetettiin ²⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Leikkipuistot. Valtuusto päätti ³⁾ kehottaa yleisten töiden lautakuntaa ryhtymään toimenpiteisiin Munkkiniemen entisen uimarannan kunnostamiseksi yksinomaan leikki-
puistoksi.

Vt Vanhanen ym. olivat aloitteessaan ehdottaneet, että Aleksis Kiven kadun ja Pengerkadun kulmatontille rakennettaisiin lasten leikkipuisto. Aloite lähetettiin ⁴⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Vt Sundqvist ym. olivat 1. 4. 1953 tehneet aloitteen ⁵⁾, jossa ehdotettiin leikkikentän järjestämistä siihen Käpylän kortteliin, jota rajoittavat Väinölänkuja, Joukolantie, Pellervonkuja ja Käpylänkuja. Kiinteistölautakunta ehdotti lausunnossaan, johon lastentarhain lautakunta ja kaupunginhallitus olivat yhtyneet, että yleisten töiden lautakunta merkitsisi v:n 1954 talousarvioehdotukseensa määrärahan Käpylän korttelin n:o 830 kunnostamiseksi lasten tilapäiseksi leikkipaikaksi. Valtuusto päätti ⁶⁾, ettei aloite antanut aihetta enempään toimenpiteisiin.

Vt Liljeberg ym. olivat tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin toimenpiteisiin ryhtymistä Hesperian puiston vapauttamiseksi urheilukäytöstä sekä puiston kaunistamiseksi ja käyttämiseksi lasten leikkipaikkana. Aloite lähetettiin ⁷⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Viipurinkadun ja Tivolintien kulmassa olevan alueen kunnostamisesta leikkikentäksi olivat vt Backman ym. tehneet aloitteen ⁸⁾ 2. 4. 1952 ehdottaen samalla, että alueella olevat parakit purettaisiin. Koska kuitenkin ko. parakit oli vuokrattu kolmeksi vuodeksi Koulumatkailutoimisto Oy:lle ja alue voitaisiin saada kaupungin vapaaseen hallintaan vasta 15. 5. 1955, päätti ⁹⁾ valtuusto, ettei aloite antanut aihetta enempään toimenpiteisiin.

Vt Ikonen ym. olivat tehneet aloitteen määrärahan merkitsemiseksi v:n 1954 talousarvioon leikkikenttien kunnostamiseksi ja leikkivälineistön hankkimiseksi. Aloite lähetettiin ¹⁰⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Heinolan sahan myyntiä koskeva aloite. Vt Öhman ym. ehdottivat aloitteessaan, että valtuusto antaisi kaupunginhallituksen tehtäväksi myydä mahdollisimman edulliseen hintaan kaupungin Heinolassa sijaitsevan sahan ja lopettaa sen toiminnan. Aloite lähetettiin ¹¹⁾ kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

11. Liikennettä koskevat asiat

Liikennelaitoksen yritysmuotoa koskevat aloitteet. Vt Heitto ym. olivat 28. 1. 1948 tehneet aloitteen, jossa kiinnitettiin huomiota siihen, että liikennelaitos jatkuvasti oli tuottanut tappiota, mihin syyksi katsottiin laitoksen kunnallistamisesta aiheutunut kankea, virastomainen hoito. Liikennelaitos ehdotettiin luovutettavaksi sitä varten perustettavalle yhtiölle. 4. 2. 1948 vt Schybergson tekemässään aloitteessa ehdotti, että asetettaisiin komitea selvittämään sitä seikkaa, voitaisiinko liikennelaitokselle antaa entistä riippumattomampi asema, niin että se voisi toimia taloudellisesti itsenäisenä subjektina. Myöskin vt Lappi-Seppälä ym. olivat 19. 4. 1950 tekemässään aloitteessa ehdottaneet, että liikennelaitos annettaisiin osakeyhtiön hoidettavaksi. Kaupunginhallituksen 8. 6. 1944 asettama komitea oli harkitessaan kysymystä liikennelaitoksen yritysmuodosta korostanut sitä käsitystä, että raitiotieliikenteen hoitamista voidaan pitää sellaisena tehtävänä,

¹⁾ Kvsto 22. 4. 327 §, 25. 11. 807 §. — ²⁾ S:n 28. 10. 737 §. — ³⁾ S:n 11. 3. 196 §. — ⁴⁾ S:n 22. 4. 328 §. — ⁵⁾ S:n 1. 4. 279 §. — ⁶⁾ S:n 15. 6. 446 §. — ⁷⁾ S:n 11. 3. 239 §. — ⁸⁾ Ks. v:n 1952 kert. — ⁹⁾ Kvsto 25. 2. 142 §, ks. 1952 kert. I osaa. — ¹⁰⁾ Kvsto 15. 6. 496 §. — ¹¹⁾ S:n 11. 11. 787 §.